O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA’LIM AGENTLIGI
KASBIY TA’LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA’LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN BANK ISHI ASOSLARI FANIDAN MALAKA TEST SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA’LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN BANK ISHI ASOSLARI FANIDAN MALAKA TEST SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta’lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida Bank ishi asoslari talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me’yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me’yoriy asoslar

1.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi “**Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta’lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida**”gi **572**-sonli qarori.

2. Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 47-q/q-sonli hamda Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 40-q/q-sonli “Umumta’lim fanlarini kasbiy ta’lim yo‘nalishiga mos tanlov fanlari orqali o‘qitishni tashkil etish to‘g‘risidagi” qo‘shma qaroriga muvofiq joriy etilgan.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

Bank ishi asoslari bilan

1. Banklar faoliyatini tashkil qilinishining me’yoriy huquqiy asoslari;
2. Tijorat banklari operatsiyalarini amalga oshirish.
3.Bank nazorati tizimi va uni boshqarish yo‘llari.

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstuktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Ulushi (%)	Testlar soni
1	Banklar faoliyatini tashkil qilinishining me’yoriy huquqiy asoslari	Bank va bank tizimining rivojlanish bosqichlari. Bank faoliyatini tashkil qilish va bank tarkibini, O‘zbekiston Respublikasining “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi qonunini amaliyotda qo‘llay oladi. O‘zbekiston Respublikasining Markaziy bankining maqsad va faoliyati asoslarini, Markaziy bank- yuridik shaxs sifatida yuritishini, Markaziy bankning asosiy vazifalarini, funksiyalari va operatsiyalarni, ijorat banklarining tamoyillarini, Tijorat banklarining funksiyalarini, Markaziy bankning nazorat funksiyasini, Markaziy bankni boshqarish haqida bilim va amaliyotda qo‘llay olish ko‘nikmalarga ega bo‘lishi kerak.	20 %	10 ta
2	Tijorat banklari operatsiyalarini amalga oshirish	Tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini, kreditlash usullilari va ssuda hisob varaqlarining shakllari bilan ishlashni biladi. Kredit siyosatining maqsad va vazifalarini, mijozlarning kreditga layoqatlilik tushunchasini, mijozlarning kreditga layoqatliligini baholashning asosiy ko‘rsatkichlarini biladi. Banklarni tavakkalchiligi va ularni boshqarishni, tijorat banklarining lizing operatsiyalari, lizing operatsiyalari va ularning turlarini, faktoring operatsiyalari mohiyati, maqsadini, faktoring shartnomasining mohiyatini, banklarning Forfeyting operatsiyalarini biladi va tahlil qila oladi. Valyuta kursining mohiyati va uning turlarini, ichki valyuta bozorida xorijiy	60 %	20 ta

		valyutani sotish va sotib olish tartibi haqida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi kerak.		
3	Bank nazorati tizimi	Bank nazorat tizmi, bank nazoratining boshqarish yo‘llari,bank nazorat turlari, bank xatarlari va ularni turlari,banklarda hujjatlar aylanishini tekshirish va tahlil qilish,kassada ishlash tartib intizomi va majburiyatlari haqida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi kerak.	20	10

V. Baholanadigan kognitiv ko‘nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	**Bilish**	Fanga doir nazariy ma’lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	**Qo‘llash**	O‘zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta’limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	**Mulohaza qilish**	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog‘liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To‘rtta variantdan bittasi to‘g‘ri bo‘lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to‘g‘rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to‘g‘ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezoni va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to‘g‘ri javob 2 ball, noto‘g‘ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig‘ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me’yori belgilanadi.

VIII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat’iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko‘chirish, yordam so‘rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi-Toshkent: O‘zbekiston, 2023.

2. O‘zbekiston Respublikasining «Markaziy bank to‘g‘risida»gi qonuni. 21.12.1995 y. (12.11.2019 y. Yangi tahrirda).

3. O‘zbekiston Respublikasining «Bank va banklar faoliyati to‘g‘risida»gi qonuni. 25.04.1996 y. (05.11.2019 y. Yangi tahrirda)

4. O‘zbekiston Respublikasining «Valyutani tartibga solish to‘g‘risida»gi qonuni, 11.12.2003 (2019 yil yangi tahrirda).

5. Abdullayeva Sh.Z. “Bank ishi” Darslik, T., “Iqtisod-Moliya”, 2010.

6. Abdullayeva Sh.Z.. “Pul muomalasi va kredit” O‘quv qo‘llanma, T., “Ilm ziyo” –2009.

7. Abdullayeva Sh.Z.. Bank risklari va kreditlash. O‘quv qo‘llanma.-T.”Moliya”, 2000.

8. Sh.Z. Abdullayeva "Bank ishi", (2010)

9. U.Tursunov “Bank nazorati” ,(2024)

10 T.Fayziyev ,b.Ruxitdinov , O.Mirzag‘aniyev “Bank menejmenti” (2013)

***Eslatma:** test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to‘g‘ridan - to‘g‘ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko‘rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko‘ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.*